

Paide SRIKi tegevusaruanded

2009

2009. aastal toimus Paide SRIKi teabetoas regulaarne teabematerjalide ning Majatohter OÜ kauba müük, samuti taaskasutatavate ehitusmaterjalide müük.

Paide SRIK korraldas 2009. aastal järgmised **koolitused**:

24. jaanuaril toimus teabepäev "Ehita targasti2", kus räägiti kaasaegsete keskkonnasõbralike materjalide kasutamisest puitmajade õhupidavuse tagamisel. Koolituse kulud kaeti Paide SRIKi eelarvest. Koolitusest võttis osa 15 osalejat.

7. veebruaril toimus puitpõrandate hooldamise koolitus (praktiline töötuba), kus tutvustati erinevaid puidukaitsevahendeid ja toimus praktiline töötuba, mille käigus said koolitusel osalejad proovida põrandate õlitamist, vahatamist, lakkimist jne. Tutvustati tooteid ja töövahendeid ning jagati kasulikke nippe. Koolitus oli Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitusest võttis osa 10 osalejat.

28. veebruaril toimus pottsepakoolitus, mis keskendus peamiselt vanadele ahjudele ja pliitidele ning soemüüridele: kuidas on need ehitatud, kuidas neid parandada, kuidas lahti võtta, et ahjupotid ei saaks kahjustatud ning et neid oleks võimalik taaskasutusse võtta. Koolitus oli Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitusest võttis osa 23 osalejat.

14. märtsil toimus värvimistehnikate koolitus (praktiline töötuba), kus õpetati marmoreeringu ja aaderdamise tehnikaid. Koolitus oli Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitusest võttis osa 12 osalejat.

28. märtsil toimus sisekujunduse teabepäev vana maja omanikule, kus räägiti, kuidas saab vanas majas kasutada säästvalt sisekujunduseks ära olemasolevat ja renoveerida säästvalt. Koolitus oli Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitusest võttis osa 23 osalejat.

9. aprillil toimus filmiõhtu, kus näidati filmi "Building With Awareness" (Teadlik ehitamine). Filmis näidatakse 2 tunni ja 42 minuti jooksul samm-sammult, algusest kuni lõpuni, kuidas ehitada kaasaegset ja energiasäästlikku looduslikest materjalidest maja. Filmiõhtust osavõtt oli kõigile tasuta. Osa võttis 5 inimest.

18. aprillil toimus isehitamise teabepäev, kus kuulati ühe maamaja taastamise lugu. Teabepäeval osalemine oli kõigile tasuta. Osa võttis 17 inimest.

28. mail toimus Türi Samuri talus akna ja tooli restaureerimise koolitus. Õpiti eemaldama aknalt vana värvi ja kitti, akent kittima, klaasi lõikama, kruntima ning linaõlivärviga katma, samuti akna metallosi puhastama. Saadi praktilisi nõuandeid vana tooli puhastamiseks, liimimiseks, lihvimiseks ja viimistluseks. Koolitus oli Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitusest võttis osa 5 osalejat.

26. septembril toimus tadelakti koolitus (praktiline töötuba). Koolitus oli Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitusest võttis osa 20 osalejat.

24. oktoobril toimus liimvärvide koolitus (praktiline töötuba). Koolitus oli Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitusest võttis osa 16 osalejat.

12. detsembril toimus põhuehituse koolitus. Üritus oli osalejatele tasuta. Kulud kaeti Paide SRIKi eelarvest.

Lisaks loetletud koolitustele aitas Paide SRIK korraldada MTÜ-l Karessen elukeskonna väärtustamise koolitusprogrammi, mis toimus kolmel pühapäeval (26. juulil, 2. augustil, 9. augustil) Esna vanasvõllamajas Kareda vallas. Paide SRIK teenis ürituse korraldamisega tulu.

Jaauanuaris ilmus Paide SRIKi tellimusel **uus trükis** "Pinnasesse uppunud majade uuendamine". Trükise aluseks on ehitusinsener Heino Uuetalult tellitud tehnilised lahendused selliste puitmajade jaoks, mille soklipiirkond on aja jooksul jäänud madalamaks maja ümbritsevast pinnasest.

6. veebruaril toimus **vanalinna konverents**. Konverents oli suunatud peamiselt vanalinna ja miljööväärtuslike alade hoonete omanikele. Räägiti hoonete säilitamiseks loodud praktilistest abimeetmetest: kuidas ja mille jaoks taotleda restaureerimistoetusi, millist abi saab SRIKist, mida koostatav miljööalade planeering sätestab jms.

17. aprillil toimusid Paide SRIKis **talgud**, mille käigus korrastati Tallinna 9 asuva punasest tellisest laohoone hoov ja ümbrus. 16. mail toimusid Paide SRIKi eestvedamisel vanalinnas talgud, mille käigus tehti korda Rüütli tn 40 hooldamata krunt ning koristati Pärnu tn 89 eest tänava ääres võsa ja heki alune.

Koostatud sai Tallinna tn 11 hoone eskiisprojekt.

Septembris korrastati noortekeskuselt SRIKi kasutusse antud tuba.

Oktoobrist kuni detsembrini oli Paide SRIKi ruumides üles seatud materjali taaskasutuse võimalusi ja säästvat renoveerimist tutvustav **näitus**. Näituse eksponaadid valmisid Põltsamaa töötute koolituse raames.

Tallinna tn 9 hoone garaazis vahetati välja elektrisüsteem, k.a paigaldati uus elektrikilp.

Paide SRIKi infotuba **külastavate inimeste arv** 2009. aastal suurenes. Kui 2008. aasta jooksul külastati teabetuba 60 korral, siis 2009. aastal 190 korral. Koolituste ja muu tegevuse kohta edastatakse teavet Paide SRIKi meililisti kaudu 64 inimesele.

MTÜ SRIK Paide Ühendus 2009.a **tulud** kokku olid 165 528 krooni, sellest 72,5% (120 000 krooni) laekus Paide Linnavalitsuselt sihtotstarbelise toetusena tegevuskulude katteks, 17,2% (28 521 krooni) laekus kaupade müügist (taaskasutatav ehitusmaterjal, trükised ning Majatohter OÜ kauba müük) ning 9% (15 000 krooni) laekus koolitustegevusest.

2010

2010. aastal toimus Paide SRIKi teabetoas regulaarne teabematerjalide ning Majatohter OÜ kauba müük, samuti taaskasutatavate ehitusmaterjalide müük. Igapäevaselt toimus inimeste nõustamine ja konsultatsioonid.

Paide SRIK korraldas 2010. aastal järgmised **koolitused**:

20. märtsil toimus teabepäev "Katusekorruste renoveerimine vanas majas". Koolituse eest Paide SRIK lektoritasu ega vahendite maksumust ei tasunud. Paide SRIKi eelarvest kaeti reklaami kulu. Koolitus oli Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitusest võttis osa 32 inimest.

4. aprillil külastas Paide SRIKi loodusehituse tuur "Tänapäevane looduslik kodu - energiatõhus, jõukohane ja võluv!". Koolitus oli osalejatele ja Paide SRIKile tasuta. Koolitusest võttis osa 40 inimest.

7. aprillist kuni 12. maini toimus 7 koolitust KredExi toetusmeetme „Eluaseme valdkonnas tegutsevate mittetulundusühingute projektide toetamine“ raames teemadel: tervislik sisekliima – kuidas valida viimistlusmaterjale, vana puitfassaadi värvimine ja hooldamine, välisseinte soojustamine, akende, uste restaureerimine, puiduparandused, pinna ettevalmistamine ja maalritööd, katuste värvimine, plekk-katuste hooldamine, katus ja sadeveesüsteem – erinevad

lahendused ja probleemide ennetamine ning hallitus vanas majas. Koolituse eest Paide SRIK lektoritasu ega vahendite maksumust ei tasunud. Paide SRIKi eelarvest kaeti reklaami kulu. Koolitused olid Paide linna elanikele tasuta, teistele oli koolituse maksumus 50 kr inimese kohta. Koolitustest võttis osa kokku 57 inimest.

10. juulil toimus keeduvärvi töötuba. Koolituse kulud kaeti Paide SRIK-i eelarvest (4500 krooni). Koolitus oli osalejatele tasuta, kuna koolitus toimus Kreislinna päeva ürituste raames. Koolitusest võttis osa ligikaudu 40 inimest.

2.-3. oktoober toimus traditsioonilise puitarhitektuuri koolitus (palkehitus). Tegemist oli praktilise töötoaga, mis toimus Koeru vallas Tudre külas Mäe-Laari talus. Kahepäevase koolituse raames harjutati palkmaja valmistamist traditsiooniliste vahenditega: kirve, käsisaie ja peitliga. Kooriti palke, valmistati järsk- ja puhasnurkasid ning vara. Koolitus korraldati koostöös Eesti Vabaõhumuuseumiga. Koolituse kulud kaeti Paide SRIK-i eelarvest (4800 krooni). Koolituse maksumus oli 250 krooni osaleja kohta (50% oli võimalik tasuda P.A.I.des). Koolitusest võttis osa 12 inimest.

30. oktoobril toimus vanade metallesemete, ehitusdetailide ja sepiste korrastamise töötuba. Koolituse toimumist toetas Eesti Kultuurkapital. Koolitustest võttis osa 6 inimest.

12. novembril toimus koolitus "Teeme ise päikeseküttesüsteemi". Koolituse korraldamisega seoses Paide SRIKi eelarvest vahendeid ei eraldatud. Koolitus oli osalejatele tasuta. Koolitusest võttis osa 33 inimest.

Lisaks loetletud koolitustele toimusid 2010. aasta esimesel poolaastal **säästva renoveerimise teemalised loengud Paide gümnaasiumites**. Loengute korraldamist toetas Eesti Kultuurkapital.

19. veebruaril 2010. a toimus Paide SRIKi ja ühenduse Weissenstein eestvedamisel **vanalinna konverents**. Seekordse konverentsi põhiteemaks oli küsimus, kuidas (vana)linna miljööd luuakse linnakodanike abil, eriti kodanikuühenduste aktiivse tegevuse kaudu.

Paide SRIKi juurde on Kodanikuühiskonna Sihtkapitali rahalisel toel (toetuse suurus 178 672 krooni, omafinantseeringuks on mitmed Paide SRIKi põhikirjalisteks tegevusteks tehtavad kulutused) asutatud **Järvamaa Vabatahtlike Keskus (JVK)**, mis tegutseb samas ruumis SRIKi teabetoaga (K-R kell 10-15). JVK ei ole eraldiseisev juriidiline isik. JVK korraldab vabatahtlike abiga mitmeid töid Tallinna 9 ja 11 hoonete korrastamiseks (tänapäevaks on Tallinna 9 katuslagi soojustatud saepuru ja lubja seguga) aga ka mujal maakonnas (seni Järva-Jaanis, Roosna-Alliku vallas), mille kaudu tutvustatakse nii SRIKi tegevust kui vabatahtlikku tööd laiemalt ning otsitakse praktiliste tegevuste ja õppepäevade kaudu uusi partnereid.

Heakskiidu on saanud Paide SRIKi osalus **rahvusvahelises Leonardo da Vinci ARCHE projektis** (partnerid Saksamaalt, Itaaliast ja Türgist), mille kaudu toetatakse täiendõpet arhitektuuripärandi säilitamisel. Projektist saadav toetus PaideSRIKile on 280 715 krooni, millele lisandub omaosalus summas 93 574 krooni. Omaosalus on kaetud palgafondiga, seega rahalisi lisakohustusi Paide SRIKil projekti elluviimisega ei kaasne. Projekti rahadega on ettenähtud taaskasutuslaos täiustamine ja renoveerimisnäidiste toa korrastamine ja sisustamine.

2011

2011. aastal toimus Paide SRIKi teabetoas regulaarne teabematerjalide ning Majatohter OÜ kauba müük, samuti taaskasutatavate ehitusmaterjalide müük. Igapäevaselt toimus inimeste nõustamine ja konsultatsioonid.

Paide SRIK korraldas 2011. aastal järgmised **koolitused**:

5. veebruaril toimus puidutöö töötuba. Juttu oli Järvamaa ajaloolise puitarhitektuuri tüüprofiilidest ja detailidest. Osalejad said näha, kuidas valmivad vana põrandaliistu ja aknapiirdeliistu koopiad ning hoone ehisedetailid, ja ka ise puutöömasinate kasutamist proovida. Koolituse käigus õpetati

puutöömasinaid kasutama ja näidati, kuidas neid kasutada taoliste detailide ise valmistamisel. Osales 11 inimest.

14. mail toimus Paide SRIKi ruumides rooplaadiga soojustamise ning lubi- ja savikrohvi koolitus, mille ainus kulu oli materjalikulu, osales 7 inimest, krohvinäidised jäid SRIKi nõ kaupluseruumi (ühtlasi soojustati sellega ka hoone kirdenurka).

8. juuli kreisilinnapäeval korraldasime paekoolituse, mida rahastas Paide linnavalitsus. Koolituse käigus ladusime üles lagunenud paekiviaia Pärnu 2 juures, osales 5 inimest. Lisaks toimus saviehitiste õppepäev, mida viis läbi MTÜ Equilibre.

29. ja 30 augustil toimus akna ja ukse renoveerimiskoolitus, mida rahastati ARCHE projektist, osales kokku 20 inimest.

8., 9. ja 15. oktoobril toimus mööblikoolitus, mida rahastati samuti ARCHE eelarvest, osales 25 inimest.

16. oktoobril korraldas Paide SRIK krohvikoolituse MTÜ-s Karessen (Esna vanas vallamajas), mida rahastas MTÜ Karessen KOPI eelarvest, osales 9 inimest.

29. oktoobril toimus Paide SRIKis vanade raamatute restaureerimise õppepäev, mida rahastati Täiskasvanud Õppija Nädala raames, osales 8 inimest.

26. novembril viisime läbi krohvikoolituse Türi avatavas SRIKi teabetoas. Koolitust rahastati Järvamaa Vabatahtlike Keskuse eelarvest, osales 12 inimest.

Lisaks loetletud koolitustele toimusid 2011. aastal **säästva renoveerimise valikaine loengud ja praktikapäevad Paide Täiskasvanute Keskkoolis**: 5. oktoobril Paide vanalinna kujunemisest; 12. oktoobril ülevaade Paide arhitektuuriloost; 19. oktoobril SRIKist, Muinsuskaitseametis ja muinsuskaitse süsteemist üldiselt 2. novembril traditsioonilistest krohvidest; 9. novembril ehituslikust taaskasutusest; 16. novembril puithoonete konstruktsioonidest; 23. novembril puithoone soojustamisest, põrand- ja katusekonstruktsioonidest; 30. novembril praktiline krohvikoolitus. Õppeaine jätkub 2012. aastal.

18. veebruaril 2011. a toimus Paide SRIKi ja ühenduse Weissenstein eestvedamisel **vanalinna konverents**. Seekordsel konverentsil on juttu kolme valdkonna koosmõjust: muinsuskaitse, vabatahtlikud ja linnakogukonna säästev areng. Kas muinsuskaitse peab olema ainult riigi või omavalitsuse mure? Kuidas saavad vabatahtlikud panustada muinsuskaitse? Millises suunas liigub Eesti muinsuskaitse? Sellest kõneles Riigikogu liige, Eesti Muinsuskaitse Seltsi au-esimees Trivimi Velliste. Kas muinsuskaitse ja säästev areng liiguvad alati käsikäes või juhtub ka vahel nii, et need kaks edumeelselt põhimõtet võivad vastanduda ning kuidas seda siis lahendada? Kas on võimalik tagada energiasääst ka vanades majades, ilma et mindaks vastuollu muinsuskaitsele põhimõtetele? Niisugusel teemal rääkis Tarmo Elvisto Säästva Renoveerimise Infokeskusest. Millisteks ülemaailmseteks arenguteks loodus- ja inimkeskkonnas peaksime valmis olema? Kuidas need arengud võivad mõjutada meid siin Eestis? Kas linnakogukond saaks midagi ette võtta, et neiks muutusteks paremini valmis olla? Hardo Aasmäe, kõigile tuntud asjatundja paljudel elualadel, seekord Rooma klubi esindaja, tegi ülevaate sellest.

Käivitus Paide SRIKi osalus **rahvusvahelises Leonardo da Vinci ARCHE projektis** (partnerid Saksamaalt, Itaaliast ja Türgist), mille kaudu toetatakse täiendõpet arhitektuuripärandi säilitamisel. Projektist saadav toetus Paide SRIKile on 17941 EUR, millele lisandub omaosalus summas 5980 EUR. Omaosalus on kaetud palgafondiga, seega rahalisi lisakohustusi Paide SRIKil projekti elluviimisega ei kaasne. Projekti rahadega on ettenähtud taaskasutuslaos täiustamine ja renoveerimisnäidiste toa korrastamine ja sisustamine. 2011. aastal toimusid **kaks projektireisi**: Saksamaale Trebseni keskusesse ja Itaaliasse, Veneetsia piirkonda. ARCHE eelarve abil renoveeriti Tallinna tn 11 hoonet, ehitades selle kaks esimest ruumi ja nendevahelise koridori välja vanade ehitusmaterjalide näidiste saaliks.

Paide SRIK osaleb **Grundtvigi õpikoostööprojekti "Terres à Terres"**. Tegemist on saviehituse projektiga, kus Paide SRIKi partneriks on Sven Aluste ja tema MTÜ Equilibre. Õpireside abil kogutakse partnerriikidest kogemusi ja jagatakse neid oma kodumaal, seega projekti mõte on üle Euroopa kogemusi vahetada. Ehkki väga palju oskusteavet on Eestis kohapeal olemas, võib kindlasti palju uut ka mujalt juurde õppida. Lisaks luuakse projekti abil koostöövõrgustik, mis annab ühe lisavõimaluse Eesti saviehitusele ka mujal välja paista. Paide SRIKi partnerid selles projektis on: 1. Laboratorio del Restauro di G. Gazzotti (Itaalia, koordinaator) 2. CPIPE Centro Provinciale Professionale Edile (Itaalia), 3. Devon Earth Building Association (Suurbritannia), 4. University of Plymouth (Suurbritannia), 5. Lycée Jean Guéhenno, support du GRETA Sud Normandie (Prantsusmaa), 6. Groupement d'intérêt économique formation continue et insertion professionnelle (Prantsusmaa), 7. CICCOPN - Centro de Formação Profissional da Indústria da Construção Civil e Obras Públicas do Norte (Portugal).

2012

2012. aastal oma põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks – levitas säästva renoveerimise alast teavet ning tutvustas traditsioonilisi ehituvõtteid ja -materjale, andes sellega oma panuse Paide linna ja Järvamaa ajaloolise väärtusega hoonestuse ning asumite säilitamisele. 2012. aastal toimus Paide SRIKi teabetoas regulaarne teabematerjalide ning Majatohter OÜ kauba tutvustamine ja ka müük, samuti taaskasutatavate ehitusmaterjalide kogumine ja müük. Igapäevaselt toimus inimeste **nõustamine ja konsultatsioonid** (kokku toimus 2012. aastal Paide SRIKis 142 erinevat nõustamist).

Paide SRIKi **koolitused ja projektitegevus** 2012. aastal oli järgmine:

10. jaanuaril SRIKi Türi teabetoa avamine.

11. jaanuaril looduslike värvide loeng Paide täiskasvanute keskkoolis (12 inimest).

18. jaanuaril looduslike värvide praktika Paide täiskasvanute keskkooli õpilastele SRIKi Türi teabetoas (12 inimest).

25. jaanuaril saviehituse loeng Paide täiskasvanute keskkoolis (8 inimest).

1. veebruaril saviehituse praktika Paide täiskasvanute keskkooli õpilastele Paide SRIKis (8 inimest).

22. ja 29. veebruaril ehituspärandi loeng ja praktika Paide täiskasvanute keskkooli õpilastele.

4.-10. märtsil ARCHE projekti Saksamaa **restauraatorite vastuvõtt** .

8. märtsil „**Vanamaterjali seminar**“ Paide SRIKis (osales 18 inimest).

21.-24. märtsil Paide SRIKi liikmete ARCHE **projektikülastus** Istanbulis.

Aprillis külastas Paide SRIKi EV President hr Toomas Hendrik Ilves ning Paide Täiskasvanute Keskkoolis toimus Paide SRIKi koolitustsükli „Säästev renoveerimine“ pidulik lõpetamine.

7. ja 8. aprillil toimus Paide SRIKis Sgrafiito õpituba (osales 8 inimest).

5. mail toimus Paide SRIKis suur heakorral talgupäev (osales 24 inimest).

10. mail toimus Paide SRIKis Terres projekti tutvustav „Savipäev“, kus tutvustati savimajade ehitust Eestis ning viidi läbi savikrohvi õpituba (osales 15 inimest).

6.-7. juunil viis Paide SRIK Esna vallamajas läbi lubikrohvi koolituse.

Juunis päästis Paide SRIK Paides, Tiigi tn asunud vana apteegihoone lammutuselt **vana ehitusmaterjali** (ehituspalgid, ukсед, trepp, põrandalauad).

4.-8. juulil Paide SRIKi liikmete TERRES **projekti külastus** Portugalis.

14. juulil toimunud Paide **kreisilinnapäeval** oli Paide SRIK väljas oma stendiga ning korraldas paekivi ja savi-põhuehituse õpitoa (kreisilinnapäevalt, mida korraldas ka Paide kogukonnakeskus, käis läbi u 1000 inimest).

27. juulil toimus Paide SRIKis speedheateri kasutamine ja ukselepingide valmistamise õppepäev (osalet 11 inimest).

24. augustil viis Paide SRIK Kareda vallamajas läbi akende restaureerimise õpitoa.

26. augustil viis Paide SRIK Vodja koolis läbi lubivärvi valmistamise koolitustalgupäeva.

4.-9. septembrini külastasid ka Paide SRIKi liikmed Inglismaad WELLIES projekti raames.

9.-13. septembril Paide SRIKi liikmete **TERRES projekti külastus Inglismaale**.

13.-15. septembril ARCHE projektipartnerite vastuvõtt.

2. novembril toimus Paide SRIKis savikrohvi praktiline õpituba (osalet 11 inimest).

11. detsembril viis Paide SRIK Viljandi Kultuuriakadeemias läbi loodusvärvide õpitoa (osalet 9 inimest).

2012. aastal juhendasime SRIKis ühte praktikanti Järvamaa Kutsehariduskeskusest ning pakkusime rakendust Saksamaalt tulnud vabatahtlikule.

Lisaks taotles Paide SRIK KÜSK/SVÜF vahenditest toetust oma teenuste väljaarendamiseks. Projekti esimesel etapil toetus saadi, märtsist juunini toimus neli töökoosolekut, kirjutati valmis äriplaan, telliti ja saadi õiguslik arvamus avalike teenuste delegeerimise kohta muinsuskaitse valdkonnas, septembris kirjutatid ka mahukas põhitaotlus, mida siiski kahjuks ei rahastatud.

Jätkus ja lõppes Paide SRIKi osalus rahvusvahelises Leonardo da Vinci **ARCHE** projektis (partnerid Saksamaalt, Itaaliast ja Türgist), mille kaudu toetatakse täiendõpet arhitektuuripärandi säilitamisel. Projekti vahendite abil täiustasime taaskasutuslao ja renoveerimisnäidiste toa kasutamist. 2012. aastal toimus üks **projektireis Istanbuli**, samuti võtsime kahel korral Eestis ja Paides vastu projekti külalisi ning korraldasime sellega seotud tegevusi. ARCHE eelarve abil panustati Tallinna tn 9 ja 11 hoonetesse remondina u 3 000 eurot, lisaks korraldati koolitusi.

2012. aastal tuli koostada projekti mahukas aruandlus ning osaleda nii projekti trükise kui plakatite koostamises ja tõlkimises. Plakatid on **näitusena** pandud välja Tallinna 11 hoones.

Paide SRIK jätkas 2012. aastal osalemist Grundtvigi projektis "**Terres à Terres**". Tegemist on saviehituse projektiga, mille käigus toimusid 2012. aastal kolm projektikülastust: Prantsusmaale, Portugali ja Inglismaale. Projekti vahenditest on läbi viidud ka saviehituse alaseid koolitusi Paide SRIKis. Projekt lõpeb 2013. aastal. Sellesse projekti Paide SRIK omaosalusega panustama ei pea.

2013

Paide SRIK tegutses 2013. aastal oma põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks – levitas säästva renoveerimise alast teavet ning tutvustastraditsioonilisi ehituvõtteid ja -materjale, andes sellega oma panuse Paide linna ja Järvamaa ajaloolise väärtusega hoonestuse ning asumitesäilitamisele. 2013. aastal toimus Paide SRIKi teabetoas regulaarne teabematerjalide ning Majatohter OÜ kauba tutvustamine ja ka müük, samuti taaskasutatavate ehitusmaterjalide kogumine ja müük. Igapäevaselt toimus inimeste nõustamine ja konsultatsioonid.

Paide SRIKi **koolitused ja projektitegevus** 2013. aastal oli järgmine:

2013. aastal viis Paide SRIK läbi kokku 146 **nõustamist**/teavitamist, neist 30 Paide linna majaomanikele, mitmed nõustamised toimusid kakohapeal objektidel .

Korraldasime kokku **10 koolitust**, neist ühepäevaseid 6 (paber- ja saepurukrohv, munaõlitempera, vana akna ennistamine, paekivi töötlemine, saviehitus) ning neli 10-päevast (puidutöökoja õpituba, vana maja remondi õpituba, uste ja akende ennistamise õpituba, Majatohtri õpituba). Koolitustel osales kokku 82 inimest.

Korraldasime **Vanalinna konverentsi** (30. septembril), **rahvusvahelise saviehituse seminari** (22. mai), **puidutöökoja avatud uste päeva**, mil avasime PSRIKi töökoja kogukondlikuks kasutamiseks (17. mai), osalesime Ökomässul (20. ja 21. september), koostöös JKHK-garahvusvahelises ökoehituse projektis "Future Heritage" ning käivitasime Järvamaa **gümnaasiumites säästva renoveerimise valikaine**. 2013.aastal toimusid loengud Koeru keskkoolis ning 2013. aastal tehtud ettevalmistuste põhjal käivitus 2014. a jaanuaris valikaine Türi Ühisgümnaasiumis. Paide gümnaasiumid ei olnud vaatamata korduvatele ettepanekutele valikainest huvitatud. Senisest oluliselt enam tegime koostööd ettevõtjatega - neli ettevõtjat kaasasime nelja 10-päevalise õpitoa läbiviimisse (juhendajatena) ning üheettevõtja partneriks projekti "Future Heritage".

Paide SRIK oli avatud neljal päeval nädalas (E-N kell 10-16). Paide SRIKi tegevust on 2013. aastal kajastatud kahel veebilehel: www.srik.ee ja <http://weissenstein.blogspot.com>. Lisaks on tegevustest teavitatud Järva Teataja ja Kuma raadio vahendusel ning kogukondliku ajalehe KoosOlek kaudu (<http://koosolek.weissenstein.ee>).

2014

2014. aastal viis Paide SRIK läbi kokku 182 **nõustamist**/teavitamist, neist 32 Paide linna majaomanikele, mitmed nõustamised toimusid ka kohapeal objektidel. Nõustamisvaldkonnad on olnud: konstruktsioonide taastamine (palkide vahetamine), põrandate uuendamine, seinte soojustamine, majavammitõrje, uste ja akende ennistamine.

2014. aasta jaanuarist kuni aprillini viisime Kultuuriministeeriumi toetuse abil Türi Ühisgümnaasiumis (Paide gümnaasiumid ei soovinudvalikaines osaleda) läbi **säästva renoveerimise alase valikaine**, milles osales 20 gümnaasiumiõpilast ja 4 täiskasvanut. Aine koosnes 32 tunnist, nii teoreetilistest kui praktilistest, milledest viimased toimusid suures osas Paide SRIKi ruumides (Tallinna 11).

2014. aasta juulist kuni oktoobrini Töötukassa ja Ühendus Weissenstein poolt läbiviidud **tööharjutuses**, milles osales 8 pikaajalist töötut ning miskestis kokku 50 tööpäeva. Tööharjutuse sissejuhatav osa andis ülevaate Wabalinna majast, säästvast arengust, säästvast renoveerimisest üldiselt ning erinevatest renoveerimistehnikatest ning traditsioonilistest ja looduslikest ehitusmaterjalidest. Praktilises osas õpiti krohvimist, uste ja akende ennistamist, loodusvärvide kasutamist, vana maja laudise uuendamist ja soojustamist, vanamaterjali taaskasutust, vanamaterjalist uustoodete tegemist, mööbli restaureerimist ja palju muud. Aidati üles seada Majatohtri müügipunkt Tallinna 11 majas, remonditi maja, korrastati vanamaterjali ladu, remonditi welopargi welosid, aidati läbi viia mitmeid üritusi, oldi abiks ITvaldkonnas ning külastati partnereid-tööandjaid (MTÜ Equilibre, Tallinna SRIK, Majatohtri kauplus). See 50 päeva kestev tööharjutus oli sisuliselt üks väga mitmete säästva renoveerimise alaste koolituste sari.

Lisaks korraldasime veel **6 koolitust**, neist 5 olid ühepäevaseid ja üks kahepäevane:

7. märtsil teabepäev vana maja tervishoiust (osales 10 inimest).

27. märtsil looduskrohvide õpituba (osales 16 inimest).

5. aprillil päikesepaneelide isevalmistamise õpituba (osales 5 inimest).

26. septembril vanade akende ennistamise õpituba (osales 6 inimest).

21. oktoobril ahjude kütmise ja remontimise teabepäev (osales 16 inimest).

30. novembril vanade akende ennistamise õpituba (osales 5 inimest).

19. juulil osalesime **kreisilinnapäeval** kolme töötoa-seminariga, kus tutvustasime nii keskuse tegevust, meie vanamaterjali ja kaubavalikut kuierinevaid sellega seotud töötubasid (vanade akende ennistamise, aaderdamine, päikesepaneelide isevalmistamine vanamaterjalitaaskasutusega). Kreisilinnapäeval osales u 1000 inimest, kellest suur hulk külastas ka meie seminar-töötoa telki.

Lisaks viisime koostöös Järvamaa Kutsehariduskeskusega rahvusvahelises ökoehituse projektis "**Future Heritage**" läbi mitu rahvusvahelist töötuba nii looduskrohvide kui loodusvärvide kohta (osales 27 inimest), tutvustasime meie keskust ja materjalivalikut ning külastasime ka iseprojektipartnereid Walesis ja Itaalias. Projekti käigus rajasime Paide SRIKi esinduse ka JKHK-le kuuluvasse Särevere mõisa ning koostasime JKHK-le säästva renoveerimise alase **õppekava** 2015/16 õppeaastaks.

Paide linna sünnipäeval, 30. septembril osalesime **Vanalinna õhtukonverentsi** korraldamisel, kus lisaks Paide linna ajaloole arutasime Paide linnaruumiga, eriti keskväljakuga seonduvat.

Koostöö ettevõtjatega toimus 2014. aastal nõ ühekaupa, suuremat seminari ei õnnestunud eelnimetatud väga tiheda ajakava tõttu korraldada. Küll aga tegime projekti „Future Heritage“ raames koostööd kohalike ettevõtjatega.

KOP projekti abil ehtasime välja Tallinna 11-s **köögi**, sh tööme majja sisse kanalisatsiooni ning vedasime laiali veetorud. Köögi abil olemesaanud paremini toitlustada meie vabatahtlikke, samuti oleme käivitanud ürituste korraldamist toetava toitlustusteenuse.

Paide SRIK oli avatud neljal päeval nädalas (E-N kell 10-16). Lahtioleku päevadel müüsimise Majatohtri kaupa, mis on aidanud kaasa säästvarenoveerimise idee levitamisele.

2015

2015. aastal viis Paide SRIK läbi kokku 195 **nõustamist**/teavitamist, neist 35 Paide linna majaomanikele (Paide linna hooneteks, millede osasnõustati on olnud: Põllu 5, Vaksali 8, Lai 5, 6, 12, Tallinna 24, 34, 44, Keskväljak 12, Pärnu 90, Pärnu 93, Pärnu 100, Suur-Aia 9, Posti 12, Tööstuse 5, Väike-Aia 20, Uus 2), mitmed nõustamised toimusid ka kohapeal objektidel (samade hoonete osas on tehtud ka korduvaid nõustamisi ning vahel on nõustatud sama hoone osas mitut inimest eri aegadel). Enamasti nõustati samu hooned juba mitmendat aastat, v.a. Tallinna 34, Väike-Aia 20, Pärnu 100, Uus 2. Nõustamisvaldkonnad on olnud: konstruktsioonide taastamine (palkide vahetamine), põrandate uuendamine, seinte soojustamine, majavammitõrje, uste ja akende ennistamine, looduskroovid, loodusvärvid, maja tervishoid üldisemalt, materjalide taaskasutus, fassaadide puhastamisemeetodid.

2015. aasta maist kuni augustini viisime koostöös Töötukassaga läbi **tööharjutuse**, milles osales 10 pikaajalist töötut ning mis kestis kokku 50tööpäeva. Tööharjutuse sissejuhatav osa andis ülevaate Wabalinna majast, säästvast arengust, säästvast renoveerimisest üldiselt ning erinevatest renoveerimistehnikatest ning traditsioonilistest ja looduslikest ehitusmaterjalidest. Kaks selle tööharjutuse inimest on jäänud meile siiani vabatahtlikena Paide SRIKi töökotta tegutsema. Praktilises osas õpiti krohvimist, uste ja akende ennistamist, loodusvärvide kasutamist, vana maja laudise uuendamist ja soojustamist, vanamaterjali taaskasutust ja palju muud. Remonditi Tallinna 11 maja, korrastati vanamaterjali ladu, remonditi welopargi velosid, aidati läbi viia mitmeid üritusi, oldi abiks IT valdkonnas ning külastati partnereid-tööandjaid (MTÜ Equilibre, Tallinna SRIK, Majatohtri kauplus). See 50 päeva kestev tööharjutus oli sisuliselt üks väga mitmete säästva renoveerimise alaste koolituste sari (vähemalt 8 erineva sisuga ja mitmepäevast intensiivset koolitust).

Lisaks korraldasime veel 6 ühepäevast **koolitust**:

12. märtsil vanade pliitide ennistamise teabepäev (osales 8 inimest).

10. aprillil 8-tunnine loengute sari säästvast renoveerimisest, üldpõhimõtetest kuni looduslike materjalideni (osales 16 inimest).

8. mai vanade akende ennistamise õpituba (osales 5 inimest).

15. mail looduskrohvide ja loodusvärvide 8-tunnine praktiline õpituba (osales 15 inimest).

16. mail looduskrohvide, loodusvärvide ning vanamaterjali ennistamise 8-tunnine praktiline õpituba (osales 14 inimest).

4. juulil kolm töötuba – vanade akende ennistamine, rootsipunase värvi keetmine ning põhuplaatide kasutamine (osales 23 inimest). Tegemist olikreisilinnapäeva raames korraldatud üritustega, kus lisaks töötubadele tutvustasime laiemalt Paide SRIKi tegevust, meie infotuba, vanamatarjaliladu jms. Kreisilinnapäeval osales u 1000 inimest, lugesime kokku et meie lauda külastas 114 inimest.

Lisaks korraldasime 2015 novembris veel ühe paberkrohvi õpitoa Türi Ühisgümnaasiumi õpilastele.

Ka 2015. aastal osalesime koos Järvamaa Kutsehariduskeskusega rahvusvahelises ökoehituse projektis "**Future Heritage**". Selle projekti lõpukohtumine Eestis, Tallinna SRIKis oli meie keskuse tutvustamise suuremaks konverentsiks nii projektipartneritele kui Tallinnas majaennistusega tegelevatele ettevõtjatele. Selleks kohtumiseks valmistasime ette u 45 minutilise ingliskeelse video, kus tutvustasime PaideSRIKi tegevuskeskust ning eraldi mitmeid majaennistuse tehnikaid (krohvid, värvid, soojustamine), tegime esitluse ning valmistasime flaiere põhjad. Projekti tulemuseks oli see, et 2015. aasta lõpuks koostasime koostöös JKHK-ga u 780-tunnise **õppekava „Pärandehitus“**, mis koosneb peamiselt säästva renoveerimise teemadest ning mille eestvedajaks hakkabki olema Paide SRIK.

2015. aastal tegime koostööd ka **Eesti Kunstiakadeemiaga**. Esiteks korraldasime koos nendega 14. veebruaril Paide SRIKis Oliver Orro avaliku loengu Paide vanalinnast ning seejärel arutelu koostööst. Seejärel aitasime augusti lõpus viia läbi 3-päevase **töötoa** ehk uuringud, mille käigus EKA tudengid võtsid lahti Tallinna 13 konstruktsioone, kaardistasid ja mõõdistasid ning koostavad tööde kohta lõpuks ka aruande. Selle esmaste tulemustega said inimesed tutvuda Paide linna sünnipäeval, 30. septembril, mil korraldasime Tallinna 13 majas huvilistele (u18 inimest)ekskursiooni ning rääkisime nii hoone ajaloolistest detailidest kui nendega seotud säästva renoveerimise võtetest.

Koostöö ettevõtjatega toimus peamiselt Future Heritage projekti raames aga samuti aprillis ja mais toimunud koolituste käigus. Ümarlauakokkukutsumine ei ole õnnestunud, küll aga pigem osalemine praktilistes tegevustes.

2016

2016. aastal Paide SRIKi tegevus **ajutiselt peatus**, kuivõrd ei leitud tegevust regulaarselt korraldavat inimest. Põhjus oli selles, et kuna SA Ajakeskus Wittenstein kui Tallinna 9 ja 11 hoonete omanik on neisse hoonetesse planeerinud tuua üle Järvamaa Muuseumi, siis ei ole Paide SRIKil enam võimalus planeerida oma pikaajalist tegevust ning saada ka sellega seotud toetusi, mistõttu senised eestvedajad on olnud sunnitud asuma mujale põhitööle. Suurem osa saadud tuludest on seotud Ühenduselt Weissenstein saadud Tallinna 11 ruumide kasutustasuga ning tehtud kulutustest samade ruumide kütte, elektri ja valve eest tasumisega. Säästva renoveerimise alane **nõustamine** on toimunud peamiselt telefoni teel ning kokkuleppel ka Tallinna 11 asuvates ruumides. Põhjusel, et 2016. aastal ei olnud võimalik tagadasamas mahus tegevusi nagu varasematel aastatel, ei taotlenud Paide SRIK ka Paide linnalt tegevustoetust. Siiski viidi 2016. aastal läbi üks **koolitus** MTÜ-s Equilibre (taaskasutusmaterjalidest bussipeatusevalmistamine Koordis) ja üks **koolitus** Järvamaa Kutsehariduskeskuses (looduslikud krohvid ja värvid), kellega koostöös töötati välja ka õppekavad 2017. aasta koolitusperioodi jaoks. 2016.aastal ostetud kaubad on olnud samuti peamiselt seotud nimetatud koolituste läbiviimisega aga ka akende ennistamise töötoa sisseseadmise ja käivitamisega, millega on plaan algust teha 2017. aasta jooksul, ent mis võib ka takerduda selle taha, et senistes

ruumides ei ole enam võimalik pikaajaliselt tegutseda. Samas jätkus koostöö Eesti Vabaõhumuuseumi poolt käivitatud **vana maamaja nõustajatevõrgustikuga**, kus Paide SRIK on liige, mille käigus nõustati 7 erinevat vana maja Kesk-Eestis. Seetegevus toimus vabatahtlikkuse alusel, ilma rahalise osaluseta. Samuti oli Paide SRIK partneriks Muinsuskaitseametile Paides, Tallinna tn 44 korraldatud **tapeediuringutel** ning panustas vanu maju puudutava teabega Järva Maavalitsuse käivitatud portaalis visitjarva.ee.

2017

Paide SRIK tegutses 2017. aastal Paides, Tallinna 9 ja 11 hoonetes nõ eriolukorras – olime teadlikud, et meil tuleb ruumid vabastada, mistõttu olime sunnitud oma tegevust oluliselt kokku tõmbama võrreldes varasemate tegevusaastatega. Paide SRIK oli 2017. aastal **avatud kahel päeval nädalas** (E-T kell 10-15). **Nõustamine** toimus peamiselt tänu liikmelisusele Eesti Vabaõhumuuseumi poolt loodud vana maja nõustajate ja meistrite võrgustikus. Nõustasime hooneid nii Paides kui mujal Järvemaal aga ka kaugemalt, sest meie tööpiirkonnaks olid ka Jõgeva, Viljandi ja Pärnu maakonnad. Nõustamine toimus osaliselt Tallinna tn 11 ruumide, ent aina kasvavalt on nõustamise asukohtadeks nõustamist saavad hooned. **Koolitustest** viisime läbi 17. juuni toimunud akende restaureerimise töötoa, kus osales 10 inimest ning koostöös Järvamaa Kutsehariduskeskusega vana maja soojustamise ning looduskrohvide töötoad 4. ja 5. novembril ning 2. detsembril ning tadelakti, gekolati ja stuccolustra koolituse 9. ja 10. detsembril. Neil koolitustel osales 12 inimest. Samuti oli Paide SRIK partneriks Muinsuskaitseametile Paides, Tallinna tn 44 korraldatud **tapeediuringutel** ning selle põhjal raamatukoostamise ettevalmistamisel.

2018

2018. aastal valmistus Paide SRIK **kolima välja** senistest ruumidest Tallinna tänaval, tegelesime uute ruumide, sh uute laorumide otsimisega.

Samuti valmistasime ette uue **tapeediraamatu**, "Väikese linna suured mustrid" väljaandmist. Tegevuskoha kulusid kattis Ühendus Weissenstein ning aasta lõpus Paide linnavalitsus, raamatu väljaandmist toetasid Kultuuriministeerium, Kultuurikapital, Hooandja ja Paide linnavalitsus.

2019

2019. a märtsis **kolis Paide SRIK välja oma senistest ruumidest** (Tallinna tn 9 ja 11, Paide), millisesse tegevusse panustati terve kuu jooksul märgatavalt palju vabatahtliku tööga. Vanamaterjalist üks osa anti taaskasutusse, teine osa koliti Paides, Rüütli 32 ja 34 asuvasse ruumidesse, mis olid võetud Paide SRIKi poolt allkasutuslepinguga kasutusse, muu osa (kaubad, koolitusvahendid, kirjandus jms) koliti ajutisse garaažiruumi. Rüütli 32 krundil korraldati talgud (12.04 ja 13.05 heakorratalgud sisehoovis ja hoone sees, mõlemal päeval osales 10 inimest), samuti heakorrastati krunti ja hoonet (puude mahavõtmine, niitmine, katuseplaadi vahetus).

Lisaks eelnevale seadis Paide SRIK vastavalt 24.09.2019. a üldkoosoleku otsusele sisse ajutise nõustamistoa aadressil Keskväljak 12, kus asuvad Ühendus Weissenstein ruumid ja Wabakohvik. Seal korraldati kaks nõustamispäeva (21.10 ja 25.11.2019). Ülejäänud nõustamised toimusid telefoni teel ja tellijate objektidel kogu Järvamaal.

Säästva renoveerimise **koolitusi** on korraldatud 2019. a järgmiselt: 26. mail munaõlitempera koolitus (Keskväljak 12, Wabakohvikus, osales 10 inimest). Oktoobris ja novembris krohvikoolitus koostöös Järvamaa Kutsehariduskeskusega, kus viiel laupäeval osales 8 inimest. Detsembris toimus säästva renoveerimise valikaine koolitus Paide Gümnaasiumis, kus osales 15 õpilast (valikaine jätkus kuni 2020 veebruari lõpuni).

Pärast olulisema vanamaterjali kolimist 2019 märtsis kolisime ära töökoja seadmed (mis on Paide linnavalitsuse poolt antud Paide SRIKi kasutusse) uude töökotta, korraldasime **vana välilao lammutuse** Tallinna 9 eest platsilt ning kogusime lammutuse tulemusel tekkinud taaskasutusväärtusega vanamaterjali kokku. Uue töökoja kasutuses koos Arvamusfestivaliga aadressil Pärnu 54a, Paide koos selleks vajalike kulutuste katmisega lepiti kokku 24.09.2019. a Paide SRIKi üldkoosolekul.

Ülalnimetatud tegevusi toetas Paide linnavalitsus tegevustoetusega. Töötasusid ei makstud.

2019. aasta maikuus **andis Paide SRIK välja raamatu „Väikese linna suured mustrid“**, mis koostati Muinsuskaitseameti ja teiste osapoolte poolt. Raamatus kirjeldatakse Paide vanade hoonete interjööre ning neist leitud ajaloolisi tapeete. Raamatu väljaandmist toetasid Kultuuriministeerium, Kultuurkapital, Paide linnavalitsus ja eraisikud.